

HMN GasNet P/S

Midt i en brydningstid- regulering og governance.

Frank Rosager

Planlægnings- og udviklingschef

Udviklings forløb offentlige monopoler

- Nødvendigt med fællesskab om f.eks. Infrastruktur – ikke markedsmødent.
- Efter etablering – mulighed for gradvis kommercialisering.
- Statslig regulering af monopoler.
- Mulighed for frit marked når monopol situationen forsvinder.

Eksempler:

- Kommunedata –Telesektor- Jernbaner - Post

På vej

Energiforsyningen - **aktuelt gassektoren.**

Energiforsyningssektoren TREND

Teknologiudvikling:

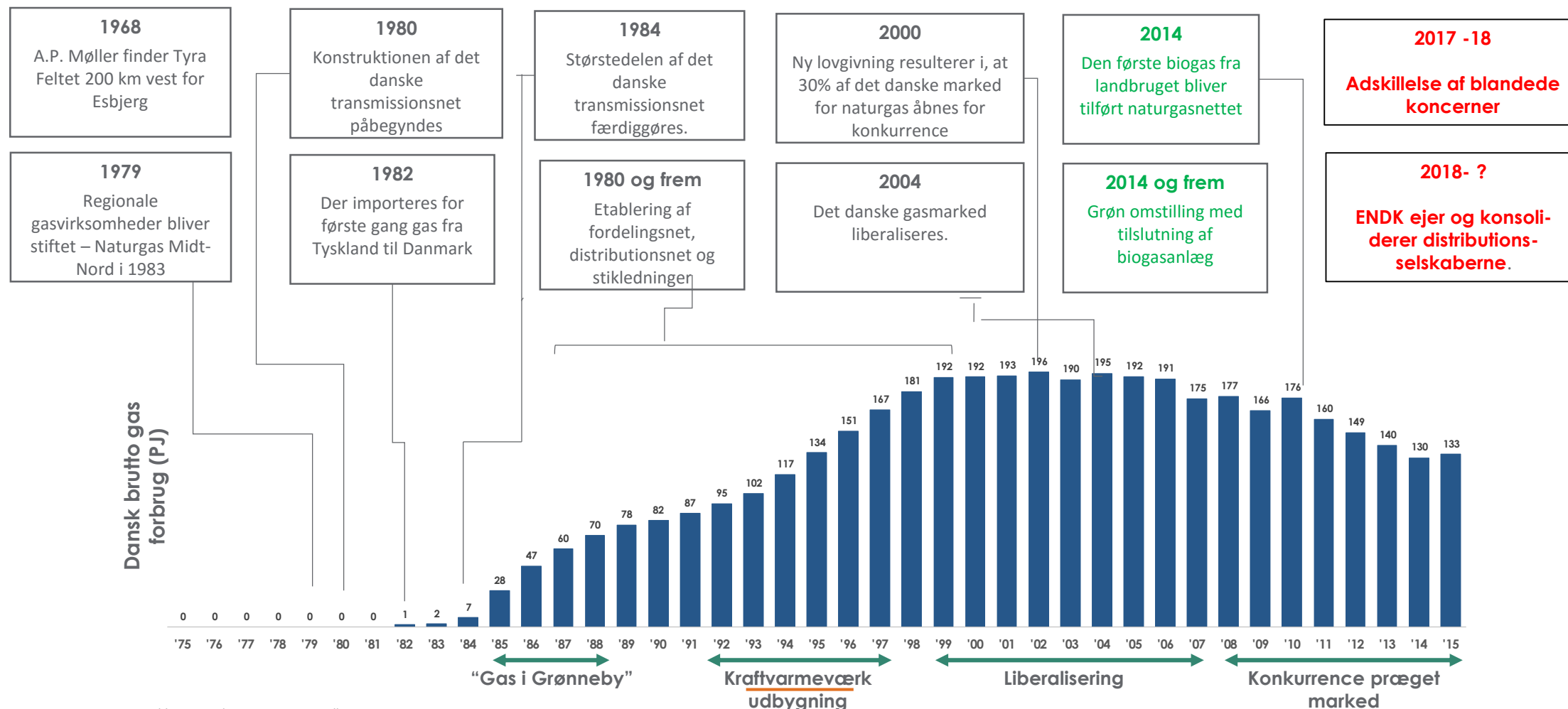
- Markant prisfald el fra sol og vind
- Batteriteknologi
- Brintteknologi
- IT - Håndtering af store datamængder

Verdensanskuelse:

- Konkurrence giver størst effektivitet.
- Internationalisering også
- Klimaet skal håndteres
- Cirkulær økonomi

Det danske gasmarked

Naturgassens historie

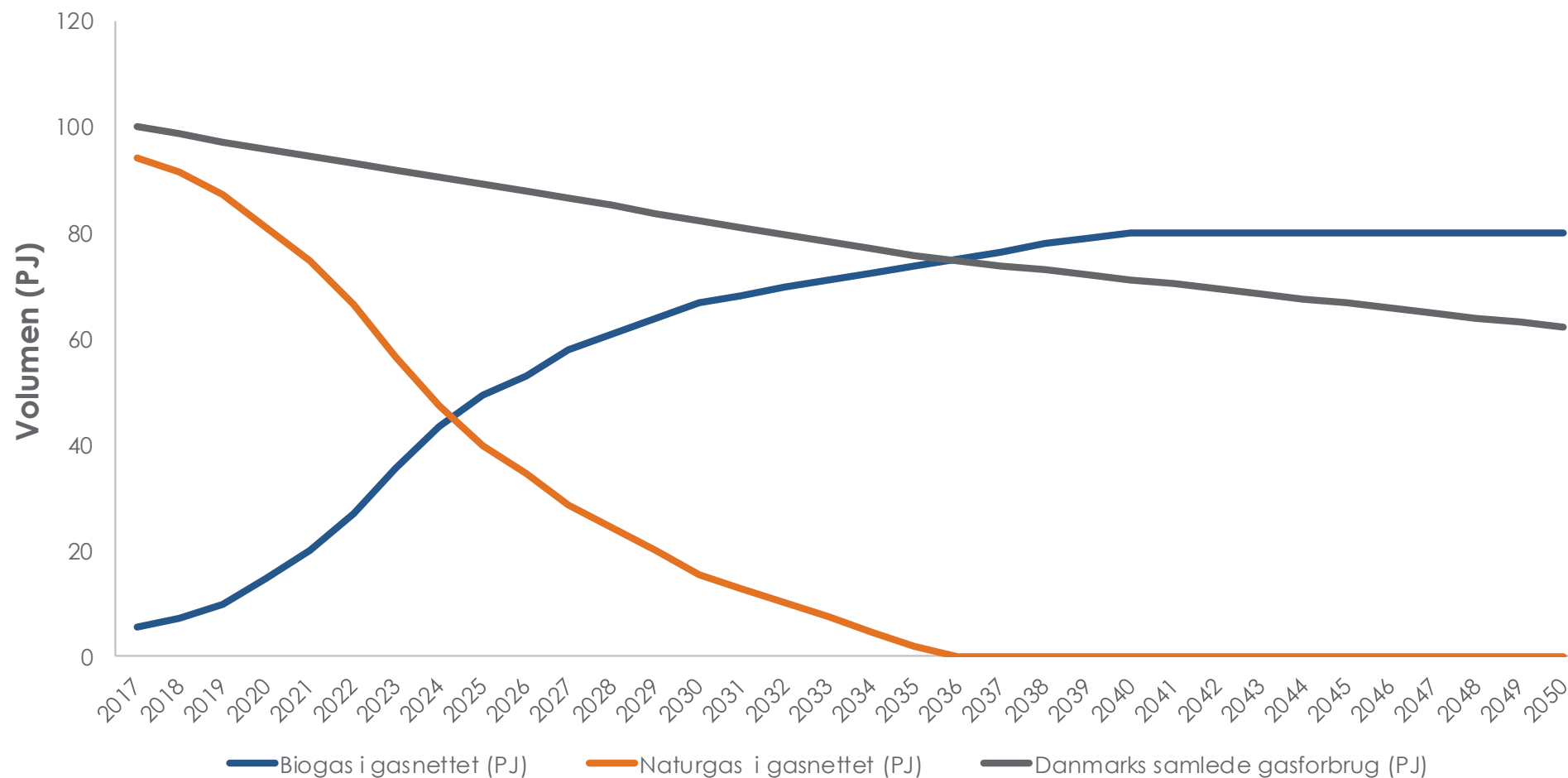

Kilde: Energitilsynet og Energinet.dk

Det danske gasmarked – omstilling til bionaturgas

Fra 0 til 12 % på 4 år.

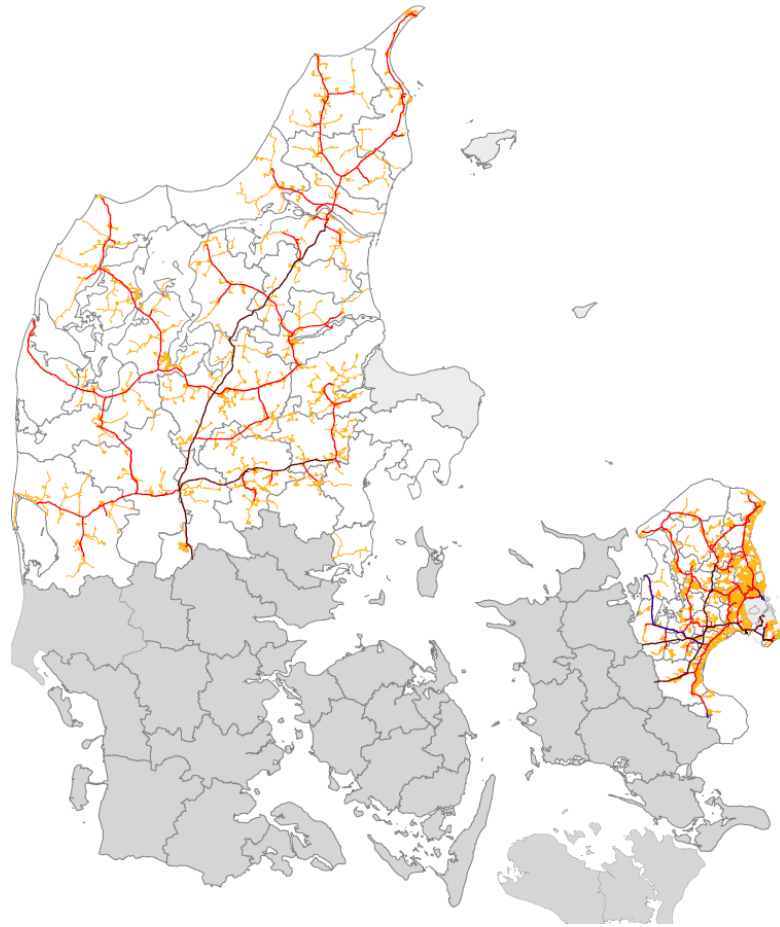
100% dækning mulig i 2035

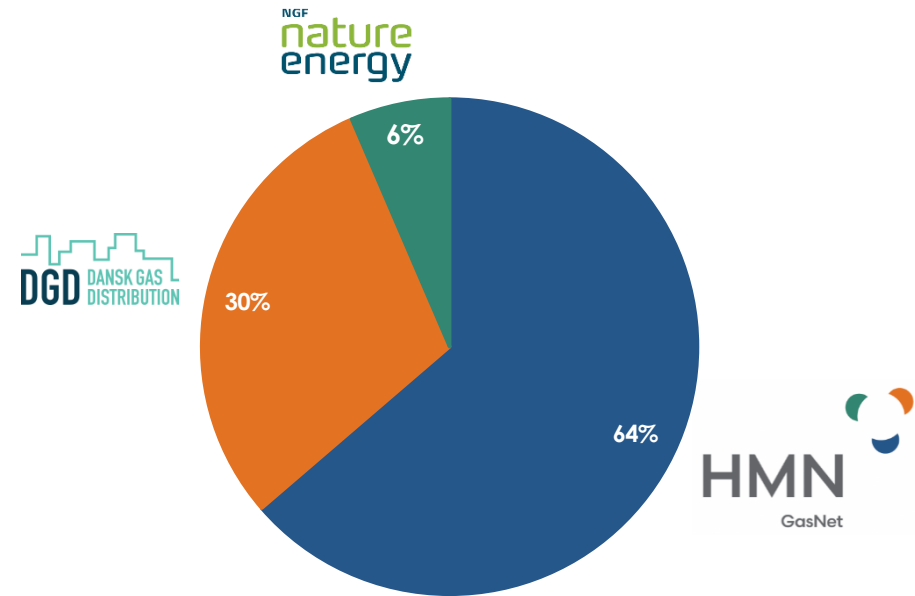
Kilde: Potentiale opgjort af Aarhus Universitet (2017) Energistyrelses forbrugsprognose 2017.

Det danske gasmarked - distributionsområder

Oversigt over nettet, markedsandele, ejerskab HMN +NGF kommuner + DGD stat

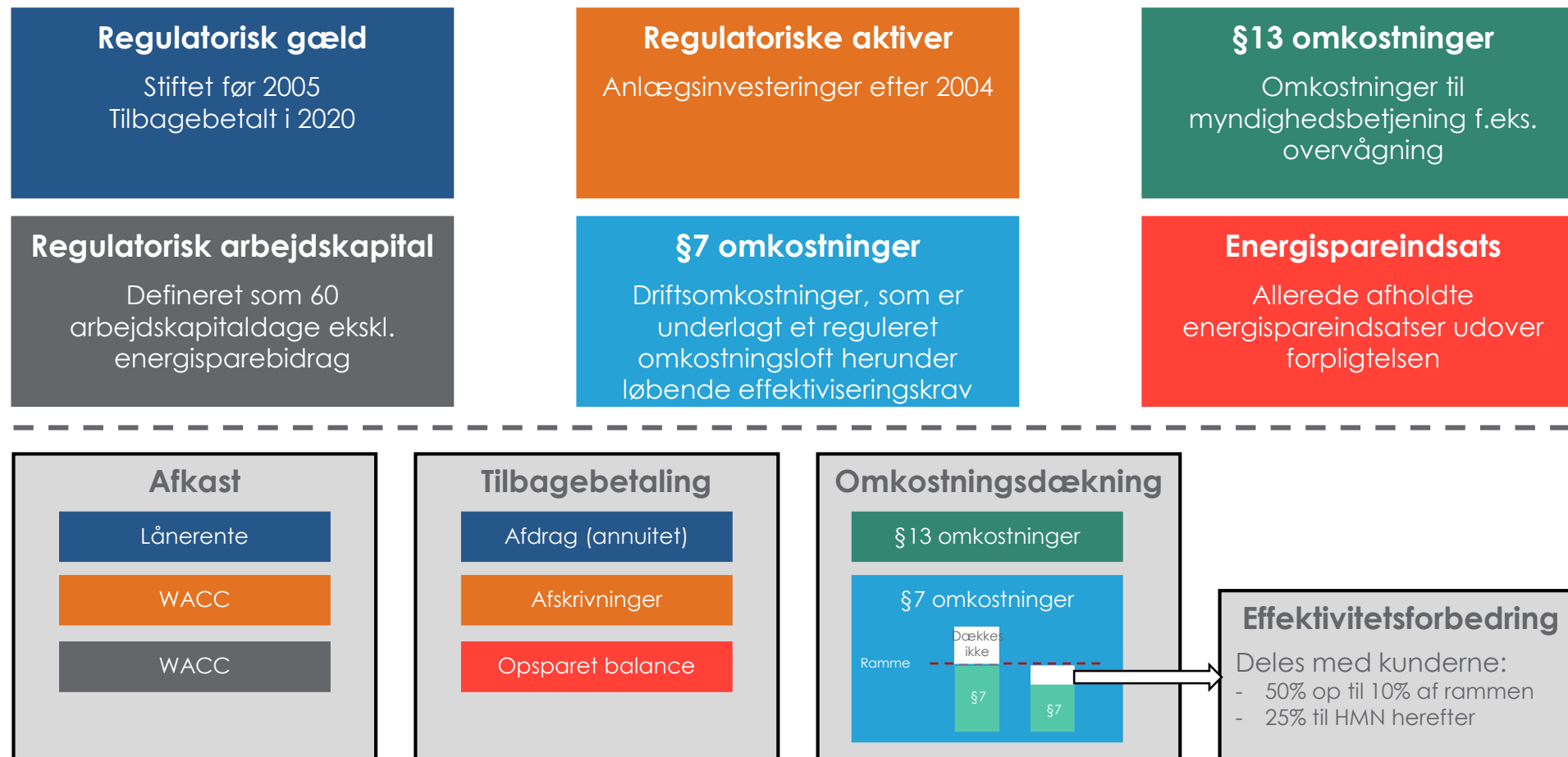
Markedsandele 2016

Kilde: Selskabstal og ledelsens estimater

Det danske gasmarked

Nuværende reguleringsregime for net-selskaberne

Det danske gasmarked

Forventninger til fremtidigt reguleringsregime (udvalgte anbefalinger)

Emne	Gasmoderniseringsanalysen	Forsyningsstrategien
Omkostningsramme	Omkostningsrammen udvides til alle omkostningstyper	Alle omkostninger er omfattet af loft over tarifferne (omkostningsramme)
Ekstraordinære effektiviseringsgevinster	Ekstraordinære effektiviseringsgevinster kan beholdes i 5 år	Reguleringen skal tillade at ejerne af forsyningselskaberne beholder gevinsterne i reguleringsperioden
Automatiske indikatorer	Automatiske indikatorer til justering af omkostningsrammen	Indtægtsrammen kan justeres som følge af nødvendige nyinvesteringer ud fra automatiske indikatorer eller myndighedsgodkendelse
Forrentning	WACC svarende til principperne på elområdet (ekspertgruppens anbefalinger)	Ejerne skal kunne opnå et markedskonformt systematisk risikojusteret afkast
Benchmarking	Benchmarkingen udvides til at omfatte hele omkostningsbasen	Benchmarkingen udvides til selskabernes totalomkostninger
Aftalebaseret regulering		Aftalebaseret regulering (forretningsplan forhandles ml selskab og regulator for hver reguleringsperiode)

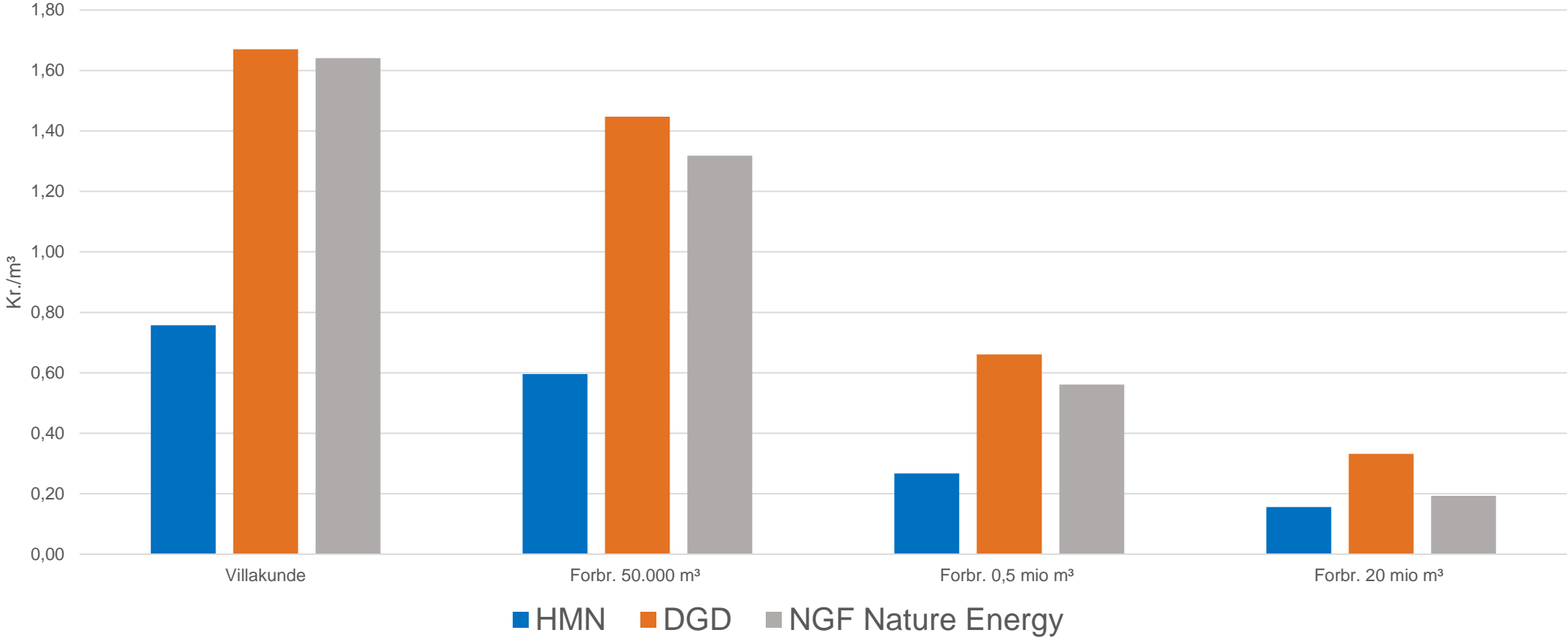

Situationen for HMN til nu

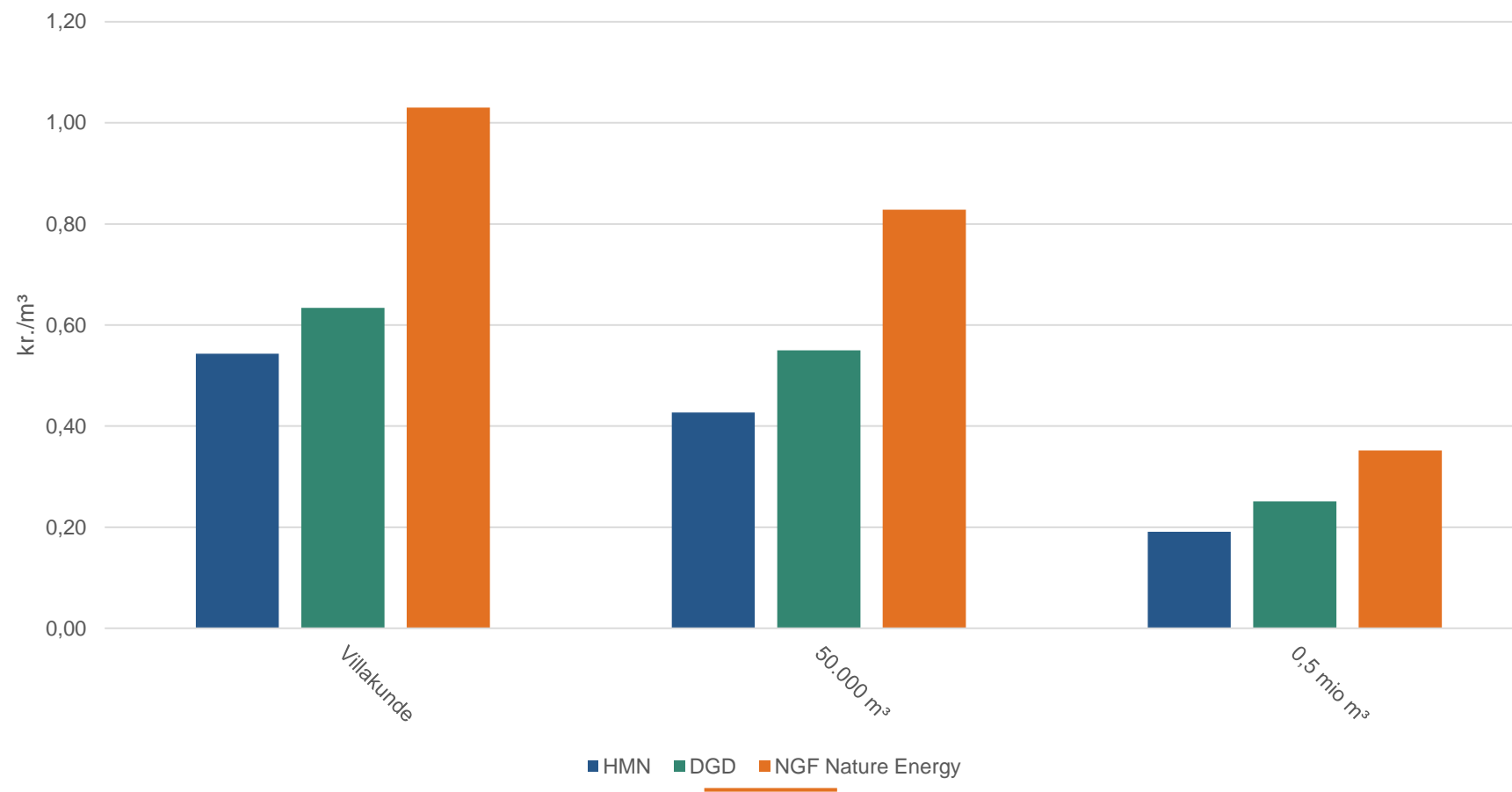
- Ejet af 57 kommuner
- 100 % modregning ved salg og udlodning(Ingen profit incitamententer)
- Fokus har været ” Billig, miljøvenlig og stabil energiforsyning til kommunens borgere og virksomheder.
- Udmøntet i værdien : HMN er kundernes selskab
- Betyder for både monopol og kommersielt selskab
- : Lavest mulige pris – ingenting til ejerne
  - Grøn omstilling – investering i grøn gas til nette
  - Gas til transport - igangsætter

Sammenligning af DSO tariffer 2016

Tariffer uden gældsandel - driftsomkostning

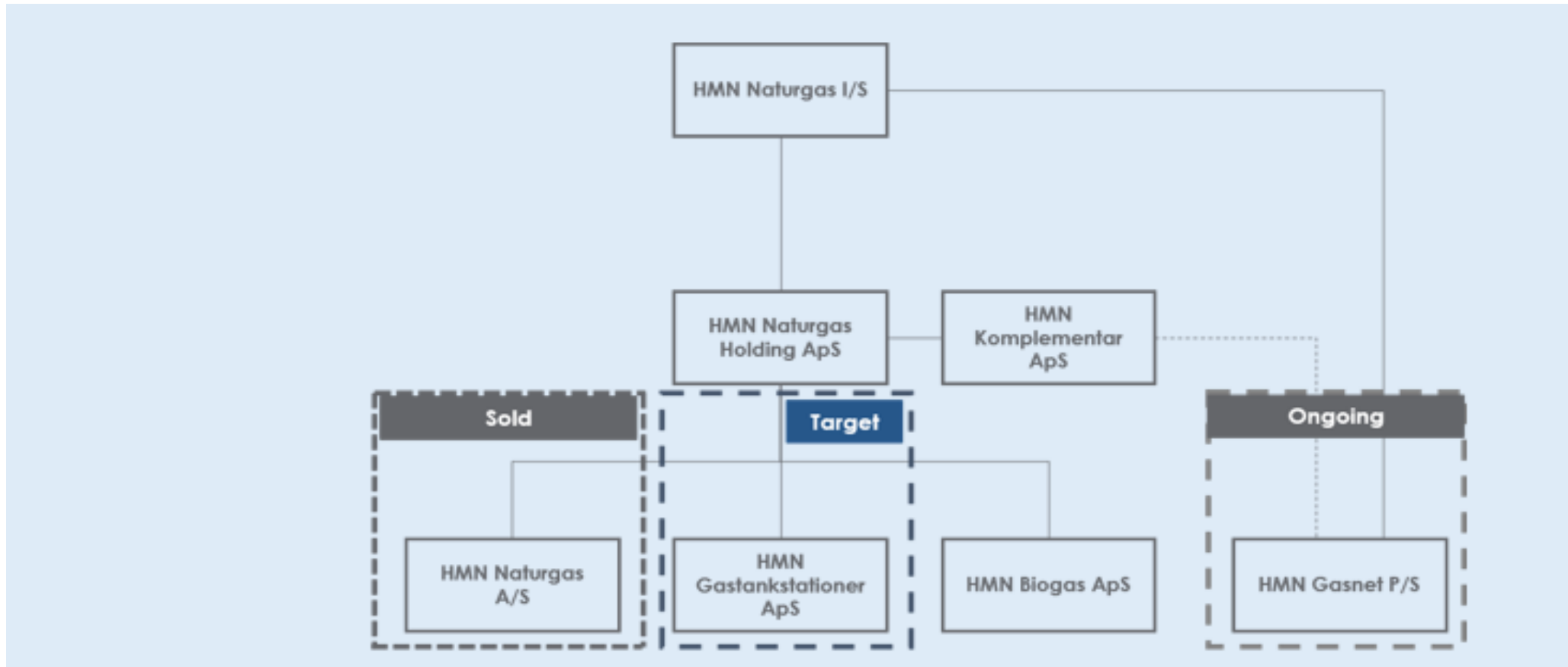
Alene konsolideringsgevinst ved HMN's tariffer – som første step i effektivisering

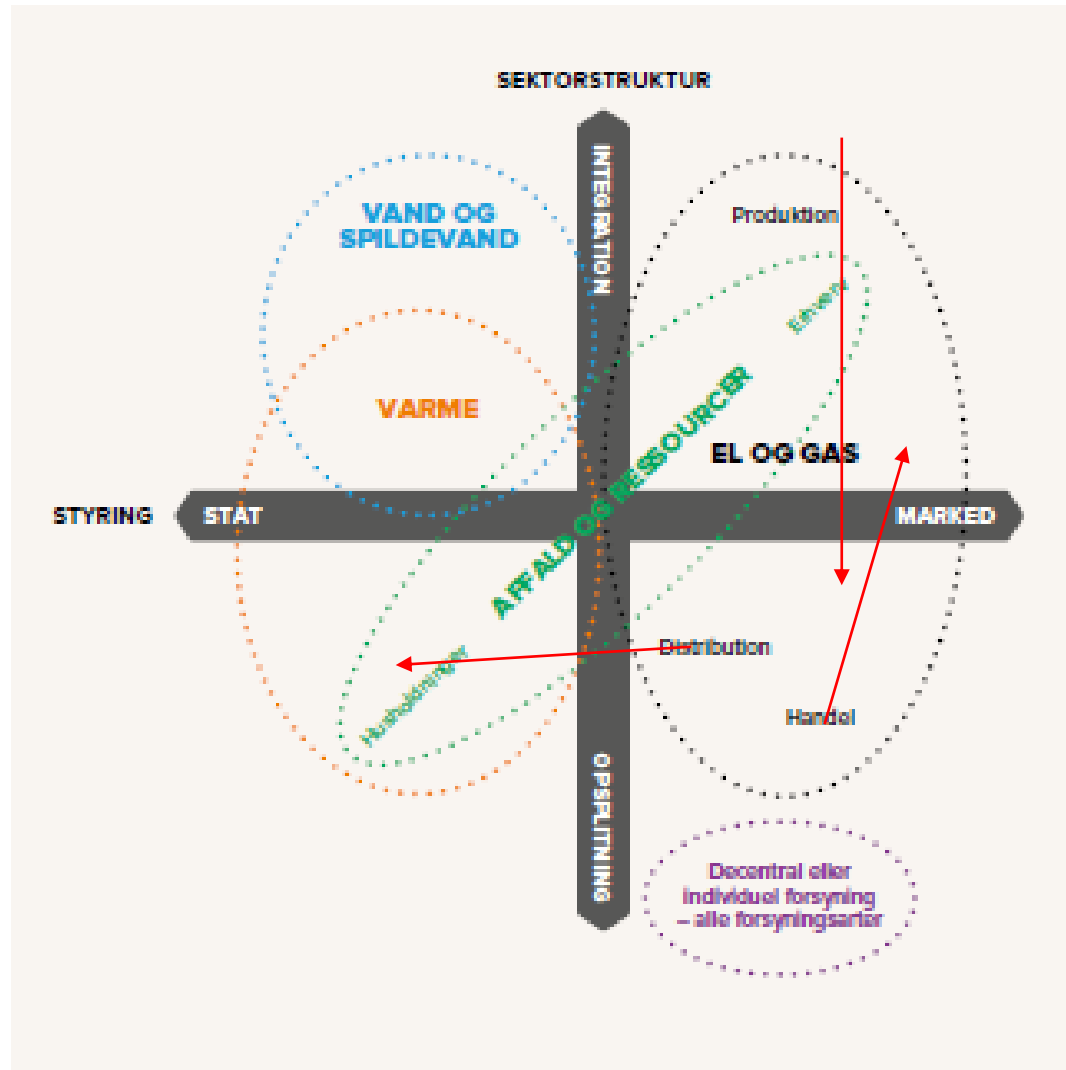
Situationen fra 2017

- Kun 20 % modregning ved salg og udlodning over 10 år
- Giver incitament til overvejelse om kommunalt ejerskab er det rette.
- EKFM forsyningsstrategi
- For de kommercielle selskaber – naturligt med privatisering
- Beslutning et bredt udbud til kommercielle aktører.
- For net monopol – 57 kommuners fælles ejerskab det rette –landsdækkende.
- Store effektiviseringsgevinst ved samling til et selskab 100 mio kr / år på sigt.
- Ejerskab stat ? Andelsselskaber ? Privat eje ?
- Lovgivning har fastlåst at kun Energinet kan købe nettet pt.

Aktuel status for salg af HMN selskaber

**FIGUR 5.3
PLACERING AF FORSYNINGSARTERNE I UDFALDSRUMMET FOR SCENARIERNE**

Fremtidig struktur for net monopoler i energisektor

Struktur 2035 ?	Gas	EI	Fjernvarme	Vand
Adskilt produktion, distribution, handel	+			
Søjle konsolidering	Stat	Stat /forbruger	regionalt	regionalt
Multiforsyning	-	Storbyer ?	Storbyer	Storbyer
Individuel disruption af forsyningselskaber	Brint	Brint/ sol /batterier	Brint/ indiv. varmepumpe	?

FRI`s forretningsmuligheder

Trend :

- Markeds- og konkurrencefokus
- Øget projektorganisering
- Konsolidering i multiforsyninger
- Konsolidering i søjler

Forsyningselskaber:

- Mindre stab - øget outsourcing
- Fagekspertise og projektledelse udefra.
- Kan ikke have alle fagekspertiser internt. Øget ekspertkøb.
- Vil få plads til snæver eksperkompetance internt.

Spørgsmål ?
